
VERSLAG VAN DE STRANDEXCURSIE TE OOSTDUINKERKE OP 2 NOVEMBER 1988.

E. SIMONS, G. SIMONS & H. CORSTANJE

Om half vijf loopt in het Zeeuwse Middelburg bij twee gezinnen de wekker af om deel te kunnen nemen aan een strandexcursie. Opstaan geblazen voor een lange rit naar Oostduinkerke. Aangezien er nog steeds geen vaste oeververbinding is over de Westerschelde nemen wij de boot van tien minuten vóór zes.

Klokslag half negen, de afgesproken tijd, staan we met z'n drieën op de zeedijk bij het monument. Even later voegen zich bij ons nog twee dames. Om negen uur staan wij nog te wachten en begint het helaas te regenen. Net op het punt dat we besluiten om huiswaarts te keren of koffie te gaan drinken komt Guido aan. Hij vertelt ons dat A. ANNYS verhinderd is en dat hij zijn plaats waarneemt.

Omdat het nog steeds pijpenstelen regent gaan we eerst koffie drinken. Onder het genot van koffie, dat Guido ons aanbiedt voor het lange wachten, hebben we gezellig zitten praten. Ook hebben we enige door enkele mensen meegebrachte wiersoorten en wat eikapfels op naam weten te brengen. Na de koffie klaart het weer op en zijn we strandwaarts gegaan.

We lopen eerst vanwege de waterstand langs de vloedlijn richting Koksijde. Eenmaal op het strand voegt Rika en haar vader zich bij ons zodat we met acht personen zijn. Wat ons als zeeuwen opvalt zijn de vele strandwallen die bij laag water droog komen te staan. En iedere strandwal heeft zijn eigen vloedlijntje.

Er liggen veel mesheften op het strand. Alle *Ensis*-schelpen worden verzameld in de plastic draagtas die Guido daarvoor heeft meegebracht. Thuis wil hij aan de hand van de verhoudingen tussen de verschillende *Ensis*-soorten bekijken of de *Ensis directus* de andere soorten verdringt. Nu lijkt het er op dat de *directus* in de meerderheid is, maar dit zegt op zichzelf nog niet dat de andere soorten zijn afgenomen.

Verbazend is het wel dat de Amerikaanse soortgenoot nu zo snel naar het zuiden afzakt. Tot 1982 kwam hij niet zuidelijker voor dan Den Helder en het heeft tot 1987 geduurd voordat wij het eerste exemplaar op Walcheren vonden. Nu zijn ze op het Zeeuwse

strand een normale verschijning. Vanaf hier gaat het in sneltreinvaart langs de gehele Belgische kust tot in het noorden van Frankrijk toe.

Verder valt ons op de vele juveniele Halfgeknotte strandschelpen *Spisula subtruncata* en het Nonnetje *Macoma balthica*. Van de laatste is de helft blauwachtig, maar de overigen zijn prachtig gekleurd.

Van de vele wiersoorten die we op het strand aantreffen is het Suikerwier *Laminaria saccharina* wel sterk vertegenwoordigd! In dit wier kan het Discoslakje *Helcion pellucida* worden aangetroffen, maar helaas hebben we dat niet gevonden. De weg terug lopen we langs de eblijn, het water is nu laag geworden. Aangezien het inmiddels tegen twaalfen is wordt besloten om aan deze excursie een einde te maken.

Tot besluit maken we onder het genot van koffie of een pint de inventaris op van alle aangetroffen zeematerialen. Uit onderstaande lijst blijkt het nut van zo'n excursie. Acht mensen zien en weten meer dan wanneer je als individu het strand bezoekt. Iedere keer leer je van elkaar. Voor ons was het in ieder geval een fijne en leerzame dag.

MOLLUSCA - WEEKDIEREN

Gastropoda - Slakken, Buikpotigen

Acmaea virginea (MUELLER) - Schoteltje (fossiel)
Littorina littorea (LINNAEUS) - Gewone alikruik
Epitonium clathrus (LINNAEUS) - Gewone wenteltrap
Crepidula fornicata (LINNAEUS) - Muiltje, Slipper
Lunatia catena (DA COSTA) - Gewone tepelhoorn
Lunatia alderi (FORBES) - Glanzende tepelhoorn
Buccinum undatum LINNAEUS - Wulk (met eikapsel)
Nassarius reticulatus (LINNAEUS) - Gevlochten fuikhoorn
Philine aperta (LINNAEUS) - Schepje (1 ex.)
Acanthodoris pilosa (ABILDGAARD) - Egelslakje (op Zeevinger)

Bivalvia - Tweekleppigen

Mytilus edulis LINNAEUS - Eetbare mossel
Chlamys varia (LINNAEUS) - Bonte mantel (1 klep, fossiel)
Ostrea spec. - Oester (fossiel ?)
Cerastoderma edule (LINNAEUS) - Eetbare hartschelp

Mactra corallina (LINNAEUS) - Grote strandschelp
Spisula subtruncata (DA COSTA) - Halfgeknotte strandschelp
Spisula solida (LINNAEUS) - Stevige strandschelp
Solen marginatus MONTAGU - Messchede
Ensis directus (CONRAD) - Amerikaanse zwaardschede
Ensis minor (CHENU) - Kleine tafelmesheft
Ensis ensis (LINNAEUS) - Kleine zwaardschede
Ensis arcuatus (JEFFREYS) - Grote zwaardschede
Tellina tenuis (DA COSTA) - Tere plaatschelp
Tellina fabula GMELIN - Rechtsgestrepte plaatschelp
Macoma balthica (LINNAEUS) - Nonnetje
Donax vittatus (DA COSTA) - Zaagje
Abra alba (WOOD) - Witte dunschaal
Venerupis senegalensis (GMELIN) - Tapijtschelp
Petricola pholadiformis LAMARCK - Amerikaanse boormossel
Mya truncata LINNAEUS - Afgeknotte strandgaper
Barnea candida (LINNAEUS) - Witte boormossel
Zirfaea crispata (LINNAEUS) - Ruwe boormossel

Cephalopoda - Inktvissen

Sepia officinalis (LINNAEUS) - Gewone zeekat

ALGAE - WIEREN

Fucus vesiculosus LINNAEUS - Blaaswier
Fucus serratus LINNAEUS - Gezaagde zeeëik
Himanthalia elongata (LINNAEUS) S.F. Gray - Riemwier
Laminaria digitata (HUDSON) Lamoureux - Vingerwier
Laminaria saccharina (LINNAEUS) Lamoureux - Suikerwier
Chondrus crispus STACKHOUSE - Iers mos
Ceramium rubrum (HUDSON) C. Agardh - Horenwier
Enteromorpha spec. - Darmwier
Cladophora rupestris (LINNAEUS) Kützing - Rotswier
Plocamium cartilagineum (LINNAEUS) Dixon - Kamwier

COELENTERATA - HOLTEDIEREN

Laomedea longissima (PALLAS) - Lange zeedraad
Hydrallmania falcata (LINNAEUS) - Gekromde zeeborstel
Abietinaria abietina (LINNAEUS) - Zeeden

Sertularia cupressina (LINNAEUS) - Zeecypres
Anthozoa - zeeanemonen (op Zeevinger)

PORIFERA - SPONZEN

Haliclona oculata (PALLAS) - Geweispans

ECHINODERMATA - STEKELHUIDIGEN

Echinocardium cordatum (PENNANT) - Zeeklit
Echinocyamus pusillus (O.F. MUELLER) - Zeeboontje

VERMES - WORMEN

Lanice conchilega (PALLAS) - Schelpkokerworm
Pectinaria koreni (MALMGREN) - Goudkammetje
Cerceis spirillum (LINNAEUS) - Spiraalkokerworm
Chaetopterus variopedatus (RENIER) - Perkamentkokerworm

BRYOZOA - MOSDIERTJES

Flustra foliacea (LINNAEUS) - Bladachtig hoornwier
Electra pilosa (LINNAEUS) - Harige vliescelpoliep
Alcyonidium diaphanum (HUDSON) - Zeevinger

CRUSTACEA - SCHAALDIEREN

Carcinus maenas LINNAEUS - Gewone strandkrab
Liocarcinus holsatus (FABRICIUS) - Gewone zwemkrab (talrijk)
Necora puber (LINNAEUS) - Fluwelen zwemkrab (1 ex.)
Crangon crangon (LINNAEUS) - Gewone garnaal

PISCES - VISSSEN

Pleuronectes platessa LINNAEUS - Pladijs, Schol
Gadus morhua LINNAEUS - Kabeljauw
Tenslotte nog een been van de Noordse schelvis *Sebastes marinus* (L)